

**DELFTSE  
METHODE**

# **Basiscursus 2**

**Nederlands voor anderstaligen**

P.J. Meijer  
A.G. Sciarone

**Oefenboek**

Herziene editie

Boom, Amsterdam

# Inhoud

	Voorwoord	6
	Didactische aanwijzingen	8
Les 1	Ik woon in Nederland	11
Les 2	Vlag en volkslied	18
Les 3	Democratie	21
Les 4	Moeten en mogen	33
Les 5	Mannen en vrouwen	39
Les 6	Immigratie en integratie	49
Les 7	De uitkering	61
Les 8	De wet	69
Les 9	Wonen	78
Les 10	Vrije tijd	89
Les 11	Kleren	99
Les 12	Verzekeringen en belastingen	109
Les 13	De gemeente	117
Les 14	Geschiedenis van Nederland	126
Les 15	Gezondheidszorg	136
Les 16	Twee brieven	148
Les 17	Dromen	158
	Sleutel bij de oefeningen	171

---

# Voorwoord

Dit is de tweede, herziene druk van het oefenboek bij *Basiscursus 2 Nederlands voor anderstaligen*, behorend tot de Delftse Methode.

Het complete materiaal van de *Basiscursus 2* bestaat uit:

- het tekstboek met audiocd's en toegang tot het digitale oefenprogramma;
- woordenlijsten in een groot aantal talen gratis te downloaden via [www.delfstemethode.nl](http://www.delfstemethode.nl);
- dit oefenboek.

Bij elke tekst uit *Basiscursus 2* geeft dit oefenboek twee soorten oefeningen.

## Oefening 1

Deze spreekoefening heeft de vorm van een lijst open vragen. Het zijn geen vragen *over* de tekst, maar vragen *aan de cursist(e)*, over zaken die voor hem/haar van belang zijn. Deze en andere vragen zijn de basis voor de conversatie in de les. Daarin leert de cursist(e) om met het geleerde taalmateriaal te praten over de onderwerpen in de tekst. Want praten en nog eens praten, dáár gaat het vooral om in de lessen.

Voor de cursist zijn de vragen oefenstof ter voorbereiding van de les. Voor de docent zijn ze een voorbeeld voor de vragen die aan de cursisten gesteld kunnen worden.

## Oefening 2

Na de open vragen van oefening 1 volgt een meer gesloten oefening. Deze tweede spreekoefening heeft de vorm van een dialoog en kan gezien worden als een 'voorgevormde' conversatie: de conversatie had naar aanleiding van de tekst kunnen ontstaan en heeft dus een sterke voorbeeldfunctie. Van de cursist(e) wordt verwacht dat hij/zij de ontbrekende woorden in de conversatie vlot kan invullen.

Zo oefent men het gebruik van de geleerde woorden in andere contexten en ook het gebruik van allerlei grammaticale vormen. De cursist verplaatst zich hierbij in allerlei situaties waarin men zich moet kunnen redden.

Op de volgende pagina staat beschreven hoe naar ons idee de oefeningen het meeste profijt opleveren. De docent(e) kan uiteraard op basis van zijn/haar ervaringen het oefenmateriaal op eigen wijze inzetten. Suggesties zijn bij ons altijd zeer welkom. Wij wensen cursisten en docenten veel succes en veel genoegen met het gebruik van dit oefenboek.

Delft, augustus 2015,

P.J. Meijer  
A.G. Sciarone  
nt2@boom.nl

# Didactische aanwijzingen

## Algemeen

Onderzoek van de auteurs naar de effectiviteit van oefeningen leerde ons deze les: alleen met een gedegen kennis van de tekst in het tekstboek kunnen cursisten profiteren van oefeningen. Oefening nummer één, de meest noodzakelijke oefening, is dus het optimaal leren van de tekst. Praktisch gesproken houdt deze oefening in dat men zin voor zin nagaat: Hoe klinken de woorden? Hoe moet ik ze schrijven? Wat betekenen ze? Wat is hun volgorde? Door de tekst luisterend en/of lezend herhaalde malen door te nemen wordt het materiaal in de tekst 'gekend'. Alleen op basis van deze kennis kunnen andere oefeningen goed worden gemaakt. In dit boek vindt u per tekst twee oefeningen. Ze bieden de lexicale en grammaticale elementen uit de geleerde teksten herhaald aan, in diverse contexten. Ze hebben als doel de kennis ervan beter te doen beklijken en het begrip van de betekenis en grammatica van een woord (in onze optiek moeilijk scheidbare aspecten) te verdiepen en verbreden, en daarmee de spreekvaardigheid te vergroten.

## Oefening 1

Conversatietraining is bij de Delftse methode het hoofdbestanddeel van elke les (voor een uitvoerige beschrijving van de lesactiviteiten verwijzen we naar de docentenhandleiding bij de Delftse methode, [www.nt2.nl](http://www.nt2.nl)). Deze spreekoefening vormt daarvoor de basis. Hij bestaat uit een reeks open vragen die betrekking hebben op de geleerde tekst. Vaak leggen deze vragen een verband tussen het onderwerp van de tekst en het leven van de cursist. Met deze oefening leert de cursist de geleerde woorden te gebruiken.

De oefening kan dienen als voorbereiding op de les en gemaakt worden in de les. Thuis kan de cursist deze oefening alleen uitvoeren of, bij voorkeur, met een gesprekspartner oefenen. De een leest de vragen van de oefening, de ander geeft antwoord. Makkelijker is het voor de laatste als hij of zij luisterend naar de vraag

mag meelesen in het boek, moeilijker als dat niet mag. Dan wordt er een groter beroep gedaan op de luistervaardigheid.

In de les komt het erop aan dat de cursisten gestimuleerd worden tot spreken. De docent bereidt zich op die taak voor door vragen en variaties op vragen vooraf te bedenken. Hierbij kunnen de vragen van deze oefening een voorbeeld zijn. Maar de oefening is vooral bedoeld als spreekoefening voor paren van cursisten, ter afwisseling van het *klassikale* gesprek, en ter verhoging van de hoeveelheid individuele spreektijd. De docent loopt langs de groepen, luistert, en geeft waar gewenst commentaar of hulp.

Hoe men deze oefening ook gebruikt, de lijst vragen is slechts de romp van de klassikale conversatie, want antwoorden roepen vaak nieuwe vragen of reacties op, en onduidelijkheden vragen om toelichting. Dat gesprek verloopt dus zoals natuurlijke gesprekken kunnen verlopen, van het een komt het ander. Maar de docent zorgt er als goede gespreksleider voor dat men, een enkele uitweiding daargelaten, bij het onderwerp blijft en dat in elk geval het in de tekst aangeboden vocabulaire gebruikt wordt.

## **Oefening 2**

Deze oefening bestaat uit enkele dialogjes tussen twee personen waarin woorden zijn weggelaten. Het zijn korte dialogen die naar aanleiding van de tekst zouden kunnen ontstaan. Ze hebben dus een sterke voorbeeldfunctie. Van de cursist(e) wordt verwacht dat hij/zij de ontbrekende woorden in de conversatie invult. De oefening is bedoeld als opstap naar een vrije conversatie. De gesprekjes zijn zo samengesteld dat vrijwel alle woorden uit het tekstboek opnieuw in de conversatie voorkomen.

De oefening kan als volgt worden gebruikt. Voorafgaand aan de les oefenen de cursisten in paren. Ze kiezen een rol en proberen beurtelings hun zinnen hardop lezend in te vullen. Vervolgens dragen ze de conversatie voor in de les, dat wil

zeggen: zij lezen de zinnen weliswaar voor, maar proberen elkaar zoveel mogelijk aan te kijken en proberen zo natuurlijk mogelijk te spreken. De anderen luisteren goed.

De docent regisseert, en zorgt dat diverse koppels stukjes dialoog kunnen 'voordragen'. Correctie kan het beste ná het dialoogje plaatsvinden.

Natuurlijk kan de oefening ook in de les gebruikt worden zonder voorbereiding, als invuloefening waarbij de zinnen hardop worden gelezen door twee cursisten.

Ten slotte kan de oefening ook als schriftelijke oefening gemaakt worden ter voorbereiding op het luid voorlezen ervan in de les.

Achter in dit boek is een sleutel opgenomen van deze oefeningen.

# Les 1 Ik woon in Nederland 1

**1** Geef zelf antwoord op de volgende vragen. Of: jij leest de vragen, en een ander beantwoordt je vragen.



- Uit welk land komt u?
- Uit welke stad komt u?
- Waar woont u nu?
- Hoe lang woont u al in Nederland?
- Wat is uw leeftijd?
- Wanneer bent u geboren?
- Bent u getrouwd?
- Hebt u kinderen?
- Hoeveel kinderen hebt u?
- Hoe heten ze?
- Hoe oud zijn ze?
- Waar woont u?
- Wat voor werk doet u?
- Waarom bent u naar Nederland gekomen?
- Wanneer bent u naar Nederland gekomen?



**2** Vul in. Of: lees samen deze oefening.



*Op de eerste werkdag.*



- Olaf:** Dag, mag ik u iets vr \_\_\_\_\_? Kennen wij el \_\_\_\_\_ al?
- Mirjam:** Nee, ik heb \_\_\_\_\_ nog nooit gezien.
- Olaf:** M \_\_\_\_\_ naam is Olaf.
- Mirjam:** Ik h \_\_\_\_\_ Mirjam.
- Olaf:** Werk je hier ook?
- Mirjam:** Sinds vandaag. Ik begin vandaag. Het is mijn ee \_\_\_\_\_ dag hier.



**Olaf:** Dan zullen we e\_\_\_\_\_ nog vaak zien. Maar ik moet gaan, ik h\_\_\_\_\_ nu een afspraak. Dag, tot straks misschien.

**Mirjam:** Tot z\_\_\_\_\_.

*Tijdens de lunch.*

**Mirjam:** Ik weet het niet zeker, maar misschien k\_\_\_\_\_ ik u al langer. Wat \_\_\_\_\_ uw achternaam?

**Olaf:** Hanson. \_\_\_\_\_ heet Olaf Hanson.

**Mirjam:** Ja, nu w\_\_\_\_\_ ik het zeker. Wij k\_\_\_\_\_ elkaar al. We hebben elkaar leren k\_\_\_\_\_ in de Basiscursus deel 1. Weet u nog?

**Olaf:** O ja! Nu w\_\_\_\_\_ ik het weer. U k\_\_\_\_\_ toch uit Duitsland?

**Mirjam:** Ja, inderdaad. En u \_\_\_\_\_ Denemarken.

**Olaf:** Ja. Trouwens, zeg maar 'je'. 'U' is n\_\_\_\_\_ nodig.

**Mirjam:** Ik weet nooit of ik 'u' of 'je' moet z\_\_\_\_\_. Daarom durf ik niet zo goed ' \_\_\_\_\_ ' te zeggen.

**Olaf:** Als iemand zijn of h\_\_\_\_\_ voornaam zegt, k\_\_\_\_\_ je 'je' zeggen.

En anders z\_\_\_\_\_ je 'u'.

**Mirjam:** Oké, dank je v\_\_\_\_\_ de informatie.



# Les 1 Ik woon in Nederland 2

**1** Geef zelf antwoord op de volgende vragen. Of: jij leest de vragen, en een ander beantwoordt je vragen.



Hebt u Nederlands geleerd in Nederland, of in een ander land?

Met welk boek hebt u Nederlands geleerd?

Hoeveel woorden kent u al?

Lukt het u al met Nederlanders te praten?

Hoeveel tijd besteedt u aan de Nederlandse taal, per dag?

Hoeveel minuten/uur kijkt u naar de Nederlandse tv?

Verstaat u alles wat u op de Nederlandse tv hoort?

Kijkt u regelmatig naar de tv uit uw eigen land, of nooit?



Weet u nog wat de hoofdstad van Nederland is?

Waar ligt de hoofdstad, in welke provincie?

Weet u in welke stad van ons land de regering zit?

Herinnert u zich nog hoeveel provincies Nederland heeft?

Kunt u zeggen hoeveel inwoners ons land telt?

En in welk deel van ons land wonen de meeste mensen?

Zijn er ook bergen in Nederland?

Wat betekent: Nederland is rijk aan water?



**2** Vul in. Of: lees samen deze oefening.



**Olaf:** Je s\_\_\_\_\_ al goed Nederlands, Mirjam.



**Mirjam:** O, dank je. Maar ik begrijp nog n\_\_\_\_\_ alles.

Soms ver\_\_\_\_\_ ik niet wat ze zeggen.

**Olaf:** Wat doe je als je iets niet be\_\_\_\_\_?

**Mirjam:** Dan zeg \_\_\_\_\_ gewoon: 'Ik begrijp u niet, w \_\_\_\_\_ bedoelt u?

En verder probeer ik veel te pr \_\_\_\_\_ met Nederlanders.

Lukt het j\_\_\_\_\_ al om Nederlands te spreken?

**Olaf:** Nog n\_\_\_\_\_ zo goed. Hier in ons bedrijf k\_\_\_\_\_ ik altijd Engels spreken.

Daarom praat ik eigenlijk te w\_\_\_\_\_ Nederlands.

Trouwens, Nederlanders pr\_\_\_\_\_ altijd zo snel.

**Mirjam:** D\_\_\_\_\_ lijkt alleen maar zo.

Je moet gewoon heel v\_\_\_\_\_ naar Nederlands luisteren.

Je moet veel tijd aan de taal be\_\_\_\_\_.

**Olaf:** Ik volg nog steeds lessen N\_\_\_\_\_.

**Mirjam:** Mooi. Maar d\_\_\_\_\_ is niet genoeg. Je kunt m\_\_\_\_\_ doen.

**Olaf:** W\_\_\_\_\_ dan?

**Mirjam:** Heb je \_\_\_\_\_ tv?

**Olaf:** Ja, natuurlijk \_\_\_\_\_ ik een tv.

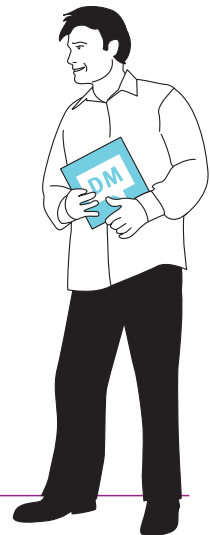
**Mirjam:** Probeer dan t\_\_\_\_\_ luisteren en te be\_\_\_\_\_ wat ze zeggen. Dat helpt!

Zo ont\_\_\_\_\_ je meer woorden. Je vergeet mi\_\_\_\_\_ woorden.

Je her\_\_\_\_\_ je beter de woorden die je al hebt geleerd.

Je moet elke dag wat t\_\_\_\_\_ besteden aan de taal.

Zo leer je nieuwe w\_\_\_\_\_. En je l\_\_\_\_\_ beter te luisteren.



# Les 1 Ik woon in Nederland 3

**1** Geef zelf antwoord op de volgende vragen. Of: jij leest de vragen, en een ander beantwoordt je vragen.



Spreek je al aardig Nederlands?

Als je boodschappen doet, spreek je dan Nederlands?

Begrijp je alle woorden?

Wat zeg je als iemand te snel praat?

Wat zeg je als je niet alle woorden begrijpt?

Praten alle Nederlanders snel?

Luister je naar het Nederlandse nieuws op de tv?

Hoe laat begint het nieuws?

Lukt het al, om het nieuws te begrijpen?

Luister je, of lees je de teksten bij de beelden?

Kent een kind van twee jaar al veel woorden?

En een kind van vijf?

Hoe leert een klein kind een taal?

Waarom is het belangrijk dat de vader en moeder veel praten met het kind?

Is het ook belangrijk dat een kind boeken leest?

Op welke leeftijd kent een kind de taal al goed?

Hoeveel jaar kost het om de taal te leren?

Kan een kind ook twee talen leren?

Welke talen leerde jij vroeger op school?

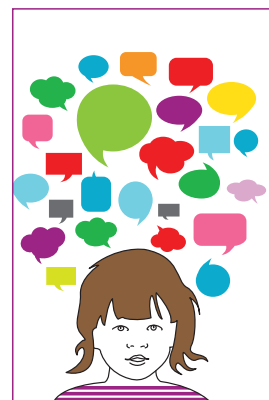
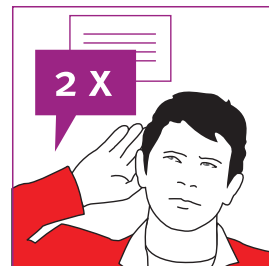
Hoe leer jij nu Nederlands?

Heb je veel lessen in deze cursus?

Moet je veel luisteren?

Moet je elke week veel woorden leren?

Hoeveel woorden ken je nu al?



Hoeveel nieuwe woorden ga je leren?  
Kun je Nederlands spreken als je niet veel woorden kent?  
Herhaal je ook oude teksten?  
Vergeet je veel woorden?  
Wat doe je als je een woord bent vergeten?  
Hoeveel woorden van je eigen taal ken je?  
Hoe leerde je al die woorden?



2

## Vul in. Of: lees samen deze oefening.



**Mirjam:** B\_\_\_\_\_ je getrouwd?



**Olaf:** Ja, ik ben getrouwd m\_\_\_\_\_ een Nederlandse vrouw.

**Mirjam:** Heb \_\_\_\_\_ kinderen?

**Olaf:** Ja, een zoon van acht en een d\_\_\_\_\_ van zes.

**Mirjam:** Spreken \_\_\_\_\_ goed Nederlands?

**Olaf:** O ja, ze spreken b\_\_\_\_\_ Nederlands dan ik.

Ik vraag me \_\_\_\_\_: hoe doen ze dat?

Ze gebruiken g\_\_\_\_\_ boek, ze h\_\_\_\_\_ geen les, en toch leren \_\_\_\_\_ de taal.

Het kost m\_\_\_\_\_ veel tijd, en toch k\_\_\_\_\_ ik minder woorden dan mijn kinderen.

**Mirjam:** Je moet niet vergeten d\_\_\_\_\_ ze veel tijd besteden \_\_\_\_\_ de taal.

Het k\_\_\_\_\_ hun ook veel tijd. Eigenlijk leren ze \_\_\_\_\_ hele dag Nederlands.

Ze praten met andere ki\_\_\_\_\_. Ze kijken \_\_\_\_\_ de Nederlandse tv. Ze proberen Nederlands \_\_\_\_\_ spreken. \_\_\_\_\_ zijn steeds bezig met Nederlands.

**Olaf:** Dat is zo. Maar ik her \_\_\_\_\_ me niet, dat het voor mij als kind moeilijk was.

**Mirjam:** Het is ook niet moeilijk, maar het is wel v\_\_\_\_\_ werk. Ook voor hen.

- Henk:** Meneer: kunt u mij zeggen w \_\_\_\_\_ de Veenstraat is?
- Meneer:** De Veenstraat? Even denken, ik herinner \_\_\_\_\_ niet zo snel waar die is.  
Waar moet u z \_\_\_\_\_? Bij een bedrijf, of een school \_\_\_\_\_ een winkel?
- Henk:** Pardon, u spreekt zo snel. Ik v \_\_\_\_\_ niet helemaal wat u zegt. Kunt u nog een keer her \_\_\_\_\_ wat u zei?
- Meneer:** Wat zegt u? Kunt \_\_\_\_\_ wat harder praten? Ik hoor \_\_\_\_\_ goed wat u zegt.  
Ik ben al oud, dus m \_\_\_\_\_ oren, begrijpt u?
- Henk:** Kunt u uw eerste vraag nog een k \_\_\_\_\_ herhalen?
- Meneer:** O, natuurlijk. Mijn vraag was: zoekt u \_\_\_\_\_ bepaald bedrijf?  
Of m \_\_\_\_\_ u bij een school zijn, of \_\_\_\_\_ winkel?
- Henk:** Ik z \_\_\_\_\_ een speciale bakker. Ze hebben me gezegd d \_\_\_\_\_ het tegenover de brandweer is.
- Meneer:** O ja! Nu weet \_\_\_\_\_ het weer, de bakker in de Veenstraat, dat \_\_\_\_\_ vlakbij.  
Hier neem je de eerste straat li \_\_\_\_\_. Dan zie je een bank \_\_\_\_\_ een hoek, en daar ga je naar r \_\_\_\_\_. Dat is de Veenstraat.
- Henk:** Dat is makkelijk. Bedankt v \_\_\_\_\_ uw hulp.
- Meneer:** Gr \_\_\_\_\_ gedaan.